

Van onder de wieden

November 2022

29 oktober 2022. Nacht van de nacht

Een terugkerend evenement. Dit jaar deden we voor de derde keer mee.

Hans Meijer schreef hierover:

Ook dit jaar bood Woldzigt weer de gelegenheid om belangstellenden te laten ervaren wat de afwezigheid van kunstlicht met de zintuigen in het donker doet. Helaas was de aangemelde groep door ziekte wat kleiner bij opkomst, maar de 11 aanwezigen zijn mede dankzij het mooie weer volop aan hun trekken gekomen.

Na ontvangst op de platten met koffie/thee en een heerlijk stuk eigengebakken taart hield Harm Jansen een welkomstpraatje. Hij vertelde kort iets over de molen en de opzet van de avond.

Onder leiding van Wil Schreuder en Lia Snoek is men vervolgens het donker ingegaan voor een wandeling richting Kleibosch. Onderweg konden de deelnemers ervaren wat het duister doet met je reuk en gehoor, wanneer het zicht dus voor een groot gedeelte wegvalt.

Foto Aletta Jongman

Na een kleine twee uur wandelen arriveerde de groep weer bij de molen waar de warme glühwein en chocomel en hapjes klaarstonden.

Wil heeft daarna aan de hand van door hem zelf geschoten video's een onderhoudend verhaal gehouden over de levende natuur in het donker. Mooie en soms ontroerende beelden hielden de bezoekers in de ban. In een aantal gevallen was dat ook aanleiding tot vragen en een levendig gesprek.

Tegen 10 uur werden Wil en Lia bedankt en werd de avond afgesloten.

Vers van de pers: de taats en taatspot

Op 14 november kwam de molenmaker in de molen met de opgeknapte taats en de nieuwe taatspot. Daarom hier een uitgebreid verslag.

Onder in de koningsspil is een kroonijzer gestoken, met daarin een gehard stalen taats, die in de taatspot draait. De taatspot bestaat uit een gietijzeren bak, waarin een tweede bakje van hardstaal met lood is vastgegoten. In dit tweede bakje is een bij de taats passend rond gat uitgespaard. dit gat is voorzien van een bronzen bekleding. Onder in dit gat ligt een hardstalen plaatje, het tegeltje (of brick), waarop de bol afgewerkte taats van de spil draait. Ook het tegeltje is aan de bovenzijde bol voor zo min mogelijke wrijving in de taatspot.

Onderste gedeelte van het kroonijzer met de gehard stalen taats. Mooi afgedraaid. Taatspot met daar in de brick. (foto Anne Doornbosch)

Onder toezien van een aantal van onze molenaars werd het geheel vakkundig in de spil en draagbalk (donsbalk) geplaatst. Daarna kon de spil weer op zijn plaats en alles weer in het werk worden gezet.

Het terugplaatsen van het kroonijzer met de taats had nogal wat voeten in aarde. Het ding is zwaar en moest in een beperkte en misschien ook wel onhandige positie worden ingedreven. De spil heeft aan de zijkant een opening. Daar kan hij schuin omhoog in worden geplaatst om hem vervolgens recht onderin de spil te "drukken".

Wat foto's met toelichting:

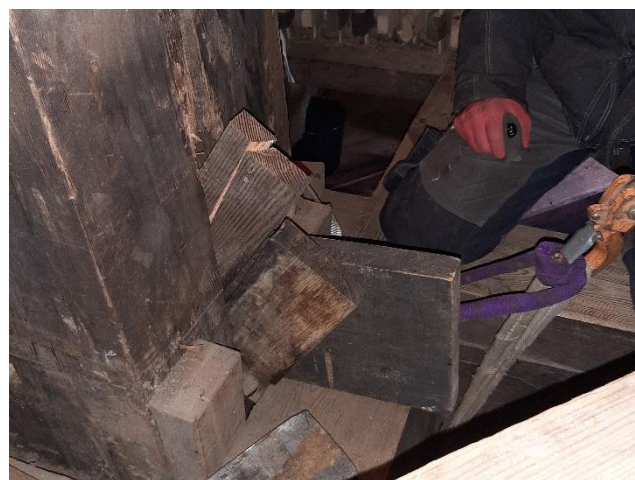
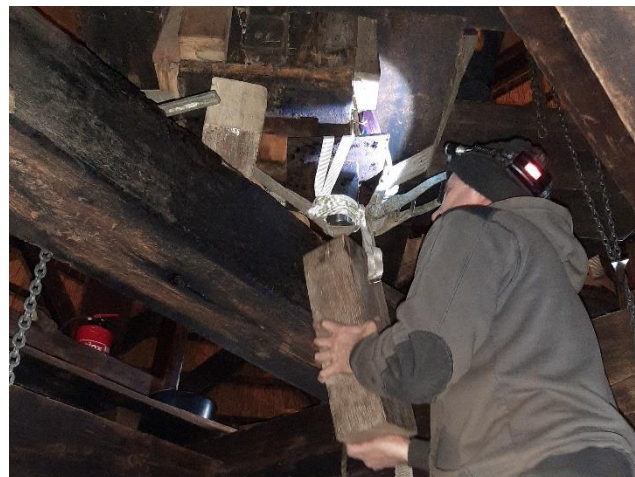

De taatspot ingegoten in de kom die in de draagbalk (of dons balk) wordt geplaatst. Tevens de brick met zijn duidelijk bolle bovenkant. (foto Dick Zeeman)

Het weer op zijn plek krijgen van het kroonijzer met de taats viel niet mee.

Met een stevig stuk hardhout wordt geprobeerd om hem weer op zijn plek te krijgen.

De zwaartekracht was hierbij geen vriend van de molenmaker.

Ook het weer terug brengen naar het midden van de spil moest met allerlei hulpmiddelen worden gedaan. (foto's Dirk Magré)

Bijna op zijn plek (foto's Dick Zeeman).

De plek in de draagbalk waar het gietijzeren met de taats in komt.

Hieronder: ook het bakje zit er weer in. (beide foto's: Dick Zeeman).

Voor ons molenaars ook fantastisch om dit te kunnen aanschouwen. Dat kom je niet bepaald vaak tegen....

Aanwezig waren: Harm Jansen, Dick Zeeman en molenaar in opleiding Bas Smid. Ikzelf was er ook een poosje bij.

Zoals het er nu naar uitziet kan de molen binnenkort zijn wieken weer laten rondgaan.

Activiteiten de komende periode:

Olieslaan:

- **Zaterdag 3 december:** ook zo vlak voor het Sinterklaasfeest gaan we weer aan de slag. Mogelijk komt dan een groep van 15 molenaars in opleiding uit de omgeving Hilversum ervaring en kennis opdoen over dit mooie en unieke ambacht. **Molen open van 13:30 – 16:30 uur.**

Hartelijke groet vanuit Roden,
de molenaar en molenaarsvrouw,
Dirk Magré en Wilma Bruin.